

Брюксел, 6.9.2018 г.
COM(2018) 612 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно оценката на проекта Europeana и перспективите пред него

{SWD(2018) 398 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия доклад се описват резултатите от независимата оценка на Еурогеана като европейски проект за културна и цифрова иновация, както и визията на Комисията относно перспективите за бъдещото развитие на проекта.

Той е придружен от работен документ на службите на Комисията (SWD(2018) 398), в който се представят подробности относно оценката на Еурогеана.

1.1. Еурогеана

Еурогеана стартира през 2008 г. като „Европейска цифрова библиотека“, която да осигури всеобщ достъп до културното наследство на Европа посредством единна точка за достъп. Създаването ѝ беше иницирано през 2005 г. с писмо до Комисията от шест държавни и правителствени ръководители.

Оттогава Комисията осигурява постоянна финансова и политическа подкрепа¹ за координирането и интегрирането на усилията на държавите — членки на ЕС в посока цифровизация и предоставяне на онлайн достъп до материали в областта на културата посредством стандартизация, оперативна съвместимост и сътрудничество между институциите в областта на културното наследство в Европа. Еурогеана допринася за изпълнението на редица взаимосвързани политики, сред които са цифровият единен пазар, Препоръка 2011/711/ЕС на Комисията² и свързаните заключения на Съвета³, в които държавите членки се призовават да предоставят повече материали онлайн и да гарантират дългосрочното съхраняване на цифровите материали.

Понастоящем Еурогеана е **цифровата платформа на Европа за нейното културно наследство** и се финансира като вече установена инфраструктура за цифрови услуги в рамките на Механизма за свързване на Европа (МСЕ)⁴, чиято цел е:

---

¹ В [графиката за цифровизацията и предоставянето на достъп чрез интернет до културното наследство](#) са описани всички инициативи и документи с отношение към политиката от 2005 г.

² Препоръка на Комисията от 27 октомври 2011 г. относно цифровизацията и предоставянето чрез интернет на материали в областта на културата, както и за съхранението на материали в цифров вид (2011/711/ЕС) (ОВ L 283, 29.10.2011 г., стр. 39).

³ Заключения на Съвета от 10 май 2012 г. относно цифровизацията и предоставянето чрез интернет на материали в областта на културата, както и за съхранението на материали в цифров вид (ОВ C 169, 15.6.2012 г., стр. 5).

⁴ Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129—171).

- да предоставя онлайн достъп до цифровизирани материали в областта на европейското културно наследство и да подобрява тяхната трансгранична видимост и използване в Европа;
- да предлага решения за трансевропейска оперативна съвместимост и достъпност на цифровите ресурси на европейското културно наследство;
- да подобрява все повече условията за вторично използване и да способства за ползването на цифрово съдържание и метаданни от сферата на културата в други сектори, например в научните изследвания, образованието, туризма или творческите отрасли; както и
- да изпълнява ролята на многоезичен и лесен за употреба портал за достъп до богатото и многообразно културно наследство на Европа.

Понастоящем Europeana предоставя достъп до над 51 милиона произведения от около 3700 библиотеки, архиви, музеи, галерии и аудио-визуални колекции в Европа чрез главния си портал „Europeana Collections“ (europeana.eu) и чрез приложно-програмните интерфейси (API) на платформата. Europeana предоставя услуги на различни групи потребители:

- партньори в предоставянето на данни (участващи културни институции) и специалисти в областта на културното наследство;
- крайни потребители (всеки, който проявява интерес в областта на културата); както и
- вторични ползватели (специалисти от секторите на образованието, научните изследвания, обучението и творчеството).

Асоциацията на мрежата на Europeana, включваща над 1700 специалисти от областта на културното наследство, творчеството и технологиите, подкрепя визията и дейността на Europeana, обменя и насърчава най-добрите практики в областта на цифровизацията и стандартизирането на метаданни и стимулира изграждането на капацитет в средите на културното наследство.

Europeana допринася за съхраняване и насърчаване на европейската култура в ерата на цифровите технологии и в проекта участват всички държави от ЕС. Инициативата подкрепя целите на Европейската година на културното наследство за 2018 г. с оглед насърчаване на споделянето и оценяването на културното наследство на Европа, повишаване на осведомеността за общата история и ценности и укрепване на усещането за принадлежност към общото европейско пространство. Europeana е единственият дигитален партньор в сферата на културното наследство на Европейската година на културното наследство за 2018 г.

1.2. Нова европейска програма за култура

В съобщението си от 22 май 2018 г.⁵ Комисията обяви „**следващи стъпки за Europeana** — европейската цифрова платформа за културно наследство (2018 г.)“, с цел превръщането ѝ в общоевропейски двигател за цифровия преход в областта на културното наследство и в ключова инициатива за постигане на равен достъп до знания от областта на културата. Заедно с други обявени инициативи, като например **мрежата от експертни центрове** за съхраняване на познанията за

⁵ Европейска програма за култура: COM(2018) 267 final, SWD(2018) 167 final.

застрашени паметници на културното наследство чрез мащабна **цифровизация**, предстоящото създаване на **онлайн директория на европейските филми** и общоевропейската мрежа от **цифрови творчески и иновационни центрове**, Europeana ще допринесе за по-нататъшното насърчаване, разпространение и достъпност на европейската култура и културно наследство.

В настоящия доклад се представят резултатите от независимата оценка, поискана в **заклученията на Съвета от 31 май 2016 г. относно ролята на Europeana за цифровия достъп, видимостта и използването на европейското културно наследство**⁶, както и визията на Комисията относно бъдещото развитие на Europeana.

В отговор на искането на Съвета Комисията извърши:

а) **оценка на Europeana** въз основа на петте задължителни критерия (целесъобразност, ефективност, ефикасност, съгласуваност, предимства на ниво ЕС) от Насоките за по-добро регулиране на Комисията⁷. Оценката обхваща както концепцията за Europeana и нейната стойност като европейски проект за културна и цифрова иновация, така и задълбочен преглед на адекватността и жизнеспособността на предоставяните от Europeana услуги като инфраструктура за цифрови услуги в рамките на МСЕ,

б) анализ на **възможностите за средносрочно и дългосрочно развитие на Europeana** въз основа на резултатите от оценката.

Беше нает панел от петима независими експерти от различни области със съответните експертни знания, които да съдействат на Комисията в оценяването и набелязването на насоки за бъдещото развитие на Europeana. Беше проведено независимо проучване от външен консултант с цел прецизиране на въпросите и методологията за оценката, събиране на данни (включително чрез проучване на съществуваща информация, анализи на конкретни случаи, интервюта, сравнителен анализ, оценка на техническата пригодност и анализ на обществената онлайн консултация) и оценяване на въпросите от оценката със съдействието на експертите.

Комисията проведе също така 12-седмична онлайн обществена консултация на всички официални езици на ЕС. Тя включваше целенасочен въпросник с по-технически въпроси за специалисти и организации с опит в работата със структурата и професионалната мрежа на Europeana. Резултатите от обществената консултация (въз основа на 1221 отговора) допринесоха в значителна степен за изготвянето на оценката.

---

⁶ Заклучения на Съвета относно ролята на Europeana за цифровия достъп, видимостта и използването на европейското културно наследство (ОВ С 212, 14.6.2016 г., стр. 9).

⁷ Пътна карта за оценка: http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/plan_2016_55_europeana_evaluation_en.pdf

2. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ ОТ ОЦЕНКАТА

Съгласно критериите за оценка основните констатации от оценката могат да бъдат обобщени под следните заглавия.

2.1. Целесъобразност

Като цяло целесъобразността на Europeana е висока с оглед на политиките и приоритетите на ЕС за предоставяне на достъп чрез интернет и разпространението на европейското културно наследство. Europeana е от значение за институциите в областта на културното наследство като инструмент, съдействащ за професионалния обмен на експертни знания в областта на културата и технологиите.

Europeana постигна повече резултати от първоначално зададените цели по отношение на количеството произведения, но е необходимо да се подобрят целесъобразността и качеството на предоставяното съдържание и метаданни.

Europeana разполага с една от най-големите цифрови колекции в света и е единствената по рода си общоевропейска платформа, която осигурява достъп до изображения, текст, аудио-, видео- и триизмерни материали от колекциите на над 3700 европейски библиотеки, архиви, музеи, галерии и институции с аудио-визуално съдържание. Също така Europeana се отличава с това, че предлага материали на голям брой езици (37). Целесъобразността на Europeana спрямо политиките и приоритетите на ЕС беше оценена високо.

Най-малко две трети от респондентите на обществената консултация, които са предоставяли съдържание за Europeana, посочват, че проектът е бил от полза за тяхната организация, увеличил е аудиторията им и е помогнал да бъде поставено ударение върху представяното от тях съдържание, както и че е способствал за подобряване на партньорството им с други културни институции. Две трети от респондентите споделят, че проектът им е помогнал да открият и да проучат елементи на европейското културно наследство. Тематичните колекции на проекта се смята, че подпомагат развиването на познанията и образоването в сферата на културата и се приемат за надеждни източници на съдържание.

Макар инициативата да е постигнала повече от първоначално зададените цели по отношение на количеството произведения, целесъобразността и качеството на съдържанието и метаданните подлежат на подобрене. Въпреки стартирането на редица дейности за подобряване на качеството на данните, допълнителното им отваряне и създаването на стойност за партньорите на проекта, ключовите въпроси са свързани със съдържанието (например по отношение на географското и тематичното покритие, представителство на институции, целесъобразност и културен интерес/стойност на съдържанието) и метаданните (например липсата на превод, качеството и равнището на подробност, несъответствия или повредени връзки).

Проблемите при метаданните се отразяват отрицателно на общата популярност на услугата и пречат на лесното намиране и използване на материали в Europeana. Редица отрицателни отговори в обществената консултация са свързани с липсата на адекватност в резултатите от търсенето. Следователно ключов параметър за

Еурореана е постигането на висококачествени данни, а в това отношение възлова роля играят институциите в областта на културното наследство, защото те носят най-голяма отговорност за качеството на предоставяното съдържание и метаданни. Настоящата стратегия на Еурореана цели подобряване на качеството на данните и повишаване на интереса към съществуващото (и бъдещото) съдържание на Еурореана, както и повишаване на неговата важност за крайните и вторичните ползватели.

2.2. Ефективност

В някои отношения Еурореана показва добри резултати, но в други е налице значителна нужда от подобрене.

Осигуряването на общи стандарти, споделянето на най-добри практики и насърчаването на свободния достъп до данни в областта на културата се смятат за някои от ключовите ѝ постижения. Наложените от Еурореана общи решения и условия на разпространение бяха възприети от институции в областта на културното наследство.

Същевременно мнозина от участвалите групи от потребители посочиха слабости в техническата инфраструктура (включително инфраструктурата за агрегиране) и във функционалността на платформата по отношение на многоезичие, инструменти за търсене и филтриране в портала, API и качество на данните.

Платформата Еурореана е насочена към много разнообразни аудитории, като например институции и специалисти в областта на културното наследство, изследователи, образователния сектор, специалисти от творческите отрасли, както и широката общественост. Различните ползватели и разнообразните им интереси, свързани с Еурореана, представляват предизвикателство по отношение на удовлетворяването на нуждите на всяка група от потребители по подходящ начин.

Специално избраното съдържание на платформата може да бъде от интерес за широк кръг потребители, но функциите за търсене и по-специално липсата на усъвършенствано филтриране за прецизиране на търсенето и невинаги адекватните отговори на търсенето не отговарят на очакванията на целевите потребители. Друг проблем е равнището на многоезичие на портала: липсата на превод на метаданните и непоследователността в резултатите от търсенето при търсене на различни езици.

Платформата не е особено ефективна в собственото си популяризиране и гражданите като цяло не знаят за нейното съществуване, въпреки някои успешни мероприятия като дните, посветени на нейната тематична колекция за Първата световна война.

Въпреки тези недостатъци едно от ключовите постижения на Еурореана е, че предоставя общи стандарти и решения, по-специално Моделът на Еурореана за данни⁸, международните декларации за правата⁹ и рамката на Еурореана за

⁸ <https://pro.europeana.eu/resources/standardisation-tools/edm-documentation>

⁹ <http://rightsstatements.org/en/>

публикуване¹⁰. Те бяха широко възприети в средите от сферата на културното наследство в Европа и на международно равнище, например в Цифровата обществена библиотека на Америка (DPLA).

2.3. Ефикасност

Като цяло Europeana има потенциал да подобри своята ефикасност.

Макар инициативата да доведе до успешното изграждане на широкообхватно съобщество от агрегатори на данни и институции в областта на културното наследство, най-голямото предизвикателство е свързано с ефикасното протичане на сложния процес на агрегиране.

Настоящата структура на агрегиране се основава на агрегатори на ниво домейни и на национални агрегатори, които осигуряват съдържание от 3700 институции. В частност, предоставящите съдържание институции си партнират с агрегатори, които хармонизират техните данни и ги предават към Europeana. Това обаче предполага сложен работен процес, при който в много случаи публикуването и актуализирането на данните търпят забавяния или проблеми с комуникацията между съответните участници. Липсата на инструменти за актуализиране на метаданните води като цяло до необходимост от полагане на допълнителни усилия за осигуряване на качествени данни. Налице са и случаи, в които институции, предоставили съдържание в рамките на финансирани от ЕС, но вече приключили проекти, не разполагат с достатъчно средства, за да актуализират данните си, особено в държави, в които няма национални агрегатори.

Схемата на финансиране също е изправена пред предизвикателства, свързани с ефикасността. Въпреки усилията на Комисията, държавите членки и фондацията Europeana (оператор на платформата за основно обслужване), основаният на безвъзмездни средства модел на финансиране (за който е необходимо съфинансиране) се оказва неподходящ за поддържане на основните услуги. В заключенията на Съвета от 2016 г. държавите членки бяха приканени да продължат да подпомагат Europeana финансово, докато Комисията постепенно замени своята схема за подпомагане чрез безвъзмездни средства със схема за подпомагане чрез обществени поръчки, която да покрива всички разходи за основни услуги. Тази замяна се състоя през септември 2017 г.

Въпреки горепосочените ограничения Europeana успя да изгради широкообхватна „**екосистема**“, тоест мрежа от агрегатори (на ниво домейни или на национално ниво) и институции в областта на културното наследство, която изигра ключова роля и способства за разширяването на достъпа до цифровото културно наследство на Европа.

2.4. Съгласуваност

Europeana е съгласувана и добре съобразена с по-общата политика и приоритети на ЕС, а наред с това и с националните стратегии на държавите — членки на ЕС.

¹⁰ <https://pro.europeana.eu/post/publishing-framework>

В оценката се потвърждава съгласуваността на Еурогеана с политиката на ЕС в съответствие със съобщението от Гьотеборг от ноември 2017 г.¹¹. Европейската година на културното наследство през 2018 г. е чудесна възможност да се демонстрира капацитетът на цифровите инструменти да разширяват достъпа до материали и да предоставят нови възможности в областта на културата, както и удобен случай да се предостави информация относно инициативи като Еурогеана, която разширява цифровия достъп до материали в областта на културното наследство, съхранявани в библиотеки, архиви и музеи. Инициативата е съгласувана и с националните стратегии на държавите от ЕС за цифровизацията и предоставянето чрез интернет на материали в областта на културното наследство. Еурогеана дава частичен отговор на предизвикателствата, които срещат държавите от ЕС при цифровизацията на културното си наследство и трансформирането на достъпа до култура. Приносът на Еурогеана например по отношение на стандартите, инструментите и отворения достъп се приема добре във всички сектори, в които са налице цифрови нововъведения, макар и не всички заинтересовани страни да са съгласни с предлаганите конкретни решения.

2.5. Предимствата на европейското измерение

Еурогеана доказва своите предимства чрез съществената си роля за цифровия преход в сферата на културното наследство в Европа. Освен това инициативата допринесе за затвърждаване на усещането за споделена история и идентичност сред европейците.

Еурогеана беше от ключово значение за укрепване на сътрудничеството и стандартизацията на трансгранично равнище, като основна цел бе да се увеличи в цяла Европа използването на стандарти при цифровизацията и споделянето на цифровизирани материали в областта на културата. Без Еурогеана инициативите на национално равнище, свързани със стандартизирането на метаданни или създаването на национални портали, нямаше да се осъществят в редица държави членки. Еурогеана способства съществено за това да се насърчи предоставянето на свободно достъпни данни от областта на културата. Според отговорите на обществената консултация Еурогеана е повлияла положително в посока отваряне на достъпа до данни и метаданни в сферата на културата и това е благоприятствало най-много (82 %) за изпълнението на задачите и улесняването на работата на институциите в областта на културното наследство.

Еурогеана допринесе и за разпространяването на усещането за споделена история и идентичност посредством тематичните си колекции и отворените за участие кампании, като например тази за Първата световна война, която постави индивидуални истории в по-широкия европейски контекст, или неотдашната кампания относно миграцията.

---

¹¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура, Приносът на Европейската комисия към срещата на лидерите в Гьотеборг, 17 ноември 2017 г. (COM(2017) 673 final).

3. НАСОКИ ЗА БЪДЕЩОТО РАЗВИТИЕ НА EUROPEANA

Европейската комисия ще вземе предвид резултатите от оценката и анализа на бъдещите възможности от страна на панела от експерти, разгледал потенциалните бъдещи ползи от Europeana¹², и ще се постарее да превърне Europeana в ключов участник в общоевропейската мрежа от цифрови творчески и иновационни центрове с оглед на цифровия преход на институциите в областта на културното наследство.

Анализът на Комисията се основава на ключовите силни страни на Europeana, както и на необходимостта от преодоляване на нейните недостатъци, набелязани в оценката, като същевременно се отчитат възникващите тенденции и промени в сектора на цифровото културно наследство.

3.1. Обхват

Бъдещият обхват на Europeana ще бъде съсредоточен главно върху **нуждите на основните заинтересовани страни в сферата на културното наследство, по-специално институциите в областта на културното наследство**, които инициативата следва да подпомага и напътства в усилията им да осъществят цифровия преход. Europeana ще укрепи връзките си с институциите в областта на културното наследство, като допринася посредством следните области на дейност:

i) **Укрепване на основната техническа платформа** на инициативата, което ще осигури стабилна и надеждна основа в услуга на институциите в областта на културното наследство, и по-специално:

- осигуряване на техническа инфраструктура и високотехнологични инструменти, които да позволяват на културните институции лесно да предоставят на Europeana достъп до висококачествено съдържание и метаданни (инфраструктура и услуги за агрегиране);
- значително подобряване на възможностите за откриване на цифрови материали в областта на културата;
- укрепване на многоезиковите аспекти, за да могат потребителите да разглеждат съдържание, да го използват или да го използват вторично независимо от оригиналния език на материалите в областта на културата;
- запазване на отговорността за качеството на предлаганите данни и услуги,

ii) Комисията също така е на мнение, че оста, около която трябва да функционира инициативата Europeana е **оправомощаването на общностите в сферата на културното наследство** в държавите членки. Europeana следва да предоставя значителна подкрепа на доставчиците и агрегаторите на данни с цел ефикасното им постъпване и актуализиране. Комисията смята, че агрегаторите — местни, национални и на ниво домейни — са от съществено значение за Europeana и че

---

¹² EU Bookshop: Study on the 'Evaluation of Europeana and orientations for its future development, following adoption of Council Conclusions by EYCS Council on 31/05/2016' (Изследване относно „Оценка на Europeana и насоки за бъдещото ѝ развитие“ вследствие на приемането на заключенията на Съвета по образование, младеж, култура и спорт на 31.5.2016 г.) (SMART № 2016/0100).

държавите членки и самата инициатива следва активно да подкрепят ролята им на посредници между културните институции,

iii) Комисията смята, че Еурогеана следва да демонстрира потенциала на това съдържание чрез **специално подбрани и многоезични тематични колекции, изложби и виртуални галерии въз основа на висококачествени данни**, осигурявайки възможност за разработване на разнообразни теми, които укрепват европейския наратив и измерение,

iv) За тази цел в рамките на Еурогеана следва да се преосмисли каква инфраструктура е необходима за разработване и боравене с интелигентно съдържание с цел **подобряване на предлаганото от инициативата цифрово съдържание** чрез различни **подходи, ползващи изкуствен интелект**, обработка на естествени езици и **използване на големи информационни масиви** с оглед на максималното автоматизиране на създаването, управлението и представянето на съдържание и метаданни. Еурогеана следва активно да следи и прилага **разработването на стандарти, инструменти и услуги** с цел допълнително обогатяване, прецизиране и автоматизиране на цифровото съдържание. Това ще осигури възможност за създаване на интелигентно съдържание, което може да се **използва вторично в други сектори**, като например образованието и научните изследвания или сектора на творчеството,

v) Еурогеана следва също така да продължи да насърчава **стандартизацията, общите решения и най-добрите практики** в сектора на цифровото културно наследство и да действа като катализатор и иноватор за цифровия преход на институциите в областта на културното наследство.

От съществено значение в този контекст е Еурогеана и нейната мрежа от агрегатори, институции и специалисти да определят заедно посоката на развитие на цифровия преход в сферата на културното наследство чрез поощряване на институционалното и професионалното сътрудничество, което ще подпомага развитието на адекватни експертни знания и умения. Това ще допринесе за **изграждането на капацитета на институциите в областта на културното наследство**, като същевременно ще гарантира, че дори и най-скромните институции разполагат с възможността да поемат по пътя на цифровия преход.

3.2. Финансиране

Еурогеана ще продължи да се финансира по линия на програмата на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) посредством комбинация от безвъзмездни средства и обществени поръчки до края на настоящата многогодишна финансова рамка. Основните услуги ще бъдат финансирани чрез обществени поръчки с цел гарантиране на стабилността на предоставяната услуга, а безвъзмездните средства ще се използват за подпомагане на културните институции, които предоставят данни на Еурогеана.

Съгласно следващата многогодишна финансова рамка (COM(2018) 321 final) Комисията предложи Еурогеана да се финансира по линия на **програмата „Цифрова Европа“**, чиято цел ще бъде укрепване на изграждането на капацитет в различни сектори, от които да се възползват водещи проекти в тези сектори.

Извършваната по линия на тази програма работа ще се допълва с дейности за научни изследвания и иновации в рамките на „Хоризонт Европа“ за цифровизация на паметниците и обектите на културното наследство, автоматизиране на интерпретирането на културното наследство и изграждането на виртуални музеи.

3.3. Управление

Механизмът на управление ще бъде под егидата на експертната група на Комисията относно „Цифровото културно наследство и Europeana“ (DCHE). Членовете на тази група представляват държавите членки и си сътрудничат с Комисията в сферите на цифровизацията, предоставянето чрез интернет на материали в областта на културата и съхраняването на материали в цифров вид.

Приносът на DCHE в стратегията на Europeana ще гарантира по-ясен ангажимент и по-активно участие на държавите членки и на културните институции.

Освен това DCHE ще се подпомага от подгрупа от експерти, които ще се избират въз основа на покани за заявяване на интерес. Те ще имат за задача да предоставят осъществими, иновативни и насочени към бъдещето консултации и решения, като гарантират, че се отчитат различните нужди на свързаните с Europeana аудитории и заинтересовани страни.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Оценката разкри като цяло **високо признание за преимуществата на Europeana в общеевропейски аспект от страна на институциите от сферата на културното наследство в ЕС**. Въз основа на разнообразната, но съдържателна обратна информация, подадена от респондентите, оценката също така показва, че **Europeana е изпълнена със смисъл инициатива не само за институциите, но и за европейските граждани**. Тя обединява европейските културни институции, като им предоставя възможност да си сътрудничат и да споделят своите материали. Това води не само до споделяне на най-добри практики при установяването на общи стандарти, но и спомага за изграждането на европейска мрежа от партньори в предоставянето и агрегирането на данни и от специалисти в различни области, които стимулират изграждането на капацитет и обмена на експертни познания.

Оценката представлява повратен момент в 10-годишното съществуване на Europeana, характеризиращо се с редица постижения, но и недостатъци, съгласно описаното по-горе. **Необходимо е Europeana наново да покаже преимуществата си в сферата на културното наследство**, например чрез изграждане на капацитет, чрез инструменти за предоставяне и обогатяване на висококачествено съдържание и метаданни, ефективна инфраструктура за подаване на данните и постоянна поддръжка. За тази цел Комисията ще продължи да подкрепя Europeana и нейната мрежа от агрегатори, институции и специалисти в усилията им да осъществят цифровия преход в сферата на културното наследство.